

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18200

Θέμα 378^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 710-729**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΙ. Ἄλλ' ἄνδρα, κεῖ τις ἦ σοφός, τὸ μανθάνειν 710
πόλλ' αἰσχρὸν οὐδὲν καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
Ὅρας παρὰ ρείθροισι χειμάρροις ὄσα
δένδρων ὑπέικει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται,
τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
Αὐτῶς δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα 715
τείνας ὑπέικει μηδέν, ὑπτίους κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
Ἄλλ' εἶκε θυμῷ καὶ μετάστασιν δίδου.
Γνώμη γὰρ εἶ τις κάπ' ἐμοῦ νεωτέρου
πρόσεστι, φῆμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ 720
φῦναι τιν' ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
εἰ δ' οὖν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτη ῥέπειν,
καὶ τῶν λεγόντων εὖ καλὸν τὸ μανθάνειν.
- ΧΟ. Ἄναξ, σέ τ' εἰκός, εἶ τι καίριον λέγει,
μαθεῖν, σέ τ' αὖ τοῦδ'· εὖ γὰρ εἴρηται διπλῆ. 725
- ΚΡ. Οἱ τηλικοῖδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν ὑπ' ἄνδρὸς τηλικουδε τὴν φύσιν;
- ΑΙ. Μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τᾶργα σκοπεῖν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Γνώμη γὰρ εἶ τις ... τηλικουδε τὴν φύσιν;****(Μονάδες 30)**

ΑΙΜΩΝ

Γιατί αν κάποια γνώμη μπορεί να προστεθεί και από εμένα, παρ' ότι νεότερος, εγώ βέβαια λέω ότι το πιο καλό είναι να γεννιέται κανείς πάνσοφος' διαφορετικά (αν όμως δεν γεννήθηκες τέτοιος), επειδή αυτό συνήθως δεν συμβαίνει έτσι, είναι καλό να μαθαίνει και από εκείνους που μιλούν ορθά.

ΧΟΡΟΣ

Βασιλιά, είναι λογικό και εσύ να ακούσεις (τον Αίμονα), αν λέει κάτι ορθό, και εσύ πάλι αυτόν εδώ' γιατί κι από τους δύο έχουν ειπωθεί σωστά λόγια (ορθές σκέψεις).

ΚΡΕΩΝ

Θα διδαχτούμε λοιπόν εμείς σε αυτήν την ηλικία να σκεφτόμαστε σωστά από έναν άνδρα τόσο νέο στην ηλικία;

2. Ποιο το έργο του Σοφοκλή (συνολικά δράματα, σωζόμενα έργα, συμμετοχή και νίκες σε δραματικούς αγώνες);**(Μονάδες 10)**

Ο Σοφοκλής εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο θέατρο το 468 π.Χ., όταν νίκησε τον Αισχύλο και στεφανώθηκε από τον Κίμωνα, που μόλις είχε επιστρέψει από τη νικηφόρα εκστρατεία εναντίον των Περσών. Έλαβε μέρος σε τριάντα περίπου δραματικούς αγώνες, παίρνοντας πάνω από είκοσι πρώτα βραβεία και τα υπόλοιπα δεύτερα. Από τα 123 δράματά του σώθηκαν ακέραια μόνον επτά και ένα μέρος από το σατυρικό δράμα *Ίχνευταί*. Από τις τραγωδίες που σώθηκαν αρχαιότερη είναι ο *Αΐας*. Ακολουθούν: *Αντιγόνη*, *Τραχίνιαι*, *Οιδίπους Τύραννος*, *Ηλέκτρα*, *Φιλοκτήτης*, και τελευταία ο *Οιδίπους επί Κολωνῶν*, που διδάχτηκε μετά τον θάνατό του, πιθανόν το 401 π.Χ. από τον ομώνυμο εγγονό του.

3. *μανθάνειν, δίδου, πρεσβεύειν, φῦναι, φιλεῖ*: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.**(Μονάδες 10)**

μανθάνειν → φιλομαθής, μαθηματικά

δίδου → δώρο, ανέκδοτο

πρεσβεύειν → πρεσβεία, πρέσβειρα

φῦναι → έμφυτος, ευφυΐα

φιλεῖ → φίλι, προσφιλής

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος